Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0262

Az 1974-es török invázió ciprusi nőkre és lányokra gyakorolt hatása, a török erők által elkövetett bűncselekmények és a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt következmények

Az Európai Parlament 2026. július 8-i állásfoglalása az 1974-es török invázió ciprusi nőkre és lányokra gyakorolt hatásáról, a török erők által elkövetett bűncselekményekről és a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt következményekről (2026/2617(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkére, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8., 10., 78. és 83. cikkére,

– tekintettel a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre[1] (az áldozatok jogairól szóló irányelv), amely keretet biztosít az áldozatközpontú igazságszolgáltatáshoz, többek között a szexuális erőszak esetében is,

– tekintettel a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1385 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[2],

– tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására[3],

– tekintettel a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való

---

1 HL L 315., 2012.11.14., 57. o., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012L0029.
2 HL L, 2024/1385, 2024.5.24., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401385.
3 HL C 404., 2021.10.6., 202. o.

megállapításáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására[4],

– tekintettel az Ukrajna elleni háború nőkre gyakorolt hatásáról szóló, 2022. május 5-i állásfoglalására[5],

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

– tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság 1998. július 17-i Római Statútumára,

– tekintettel a genfi egyezményekre, különösen a polgári személyek háború idején való védelméről szóló, 1949. augusztus 12-i negyedik genfi egyezményre,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló, 1993. december 20-i nyilatkozatára;

– tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, 2000. október 31-i 1325 (2000) sz. határozatára és az azt követő határozatokra, nevezetesen a 2008. június 19-i 1820 (2008) sz. határozatra, a 2009. szeptember 30-i 1888 (2009) sz. határozatra, a 2009. október 5-i 1889 (2009) sz. határozatra, a 2010. december 16-i 1960 (2010) sz. határozatra, a 2013. június 24-i 2106 (2013) sz. határozatra, a 2013. október 18-i 2122 (2013) sz. határozatra, a 2015. október 13-i 2242 (2015) sz. határozatra, a 2019. április 23-i 2467 (2019) sz. határozatra és a 2019. október 29-i 2493 (2019) sz. határozatra,

– tekintettel az ENSZ főtitkárának a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakról szóló, közelmúltbeli, 2025. július 15-i éves jelentésére (S/2025/389), amelyet az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2467 (2019) sz. határozata alapján nyújtottak be, amelyben a BT felkérte az ENSZ főtitkárát, hogy évente tegyen jelentést az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010) és 2106 (2013) sz. határozatának végrehajtásáról, és javasoljon stratégiai intézkedéseket,

– tekintettel a nemzetközi jog alapelveire, az ENSZ Alapokmányára, a két ciprusi közösség vezetői közötti 1977. évi és 1979. évi magas szintű megállapodásra, az ENSZ Biztonsági Tanácsának Ciprusról szóló vonatkozó határozataira, többek között a Ciprusi Köztársaság szuverenitását megerősítő 186 (1964) sz. határozatra, a ciprusi szeparatista cselekményekről szóló 541 (1983) és 550 (1984) sz. határozatra és az ENSZ ciprusi békefenntartó erőiről (UNFICYP) szóló 2815 (2026) sz. határozatra, valamint a Ciprus-probléma átfogó megoldása érdekében a két közösségből és két zónából álló, politikai egyenlőséget élvező föderáció megállapodott keretére az ENSZ

---

4 HL C 117., 2022.3.11., 88. o.
5 HL C 465., 2022.12.6., 155. o.

Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozataiban foglaltaknak megfelelően,

– tekintettel az Emberi Jogok Európai Bizottságának a Ciprus kontra Törökország ügyben 1976. július 10-én elfogadott jelentésére (6780/74. és 6950/75. sz. kérelem),

– tekintettel a hontalanság csökkentéséről szóló 1961.augusztus 30-i ENSZ-egyezményre,

– tekintettel az ENSZ menekültekről szóló 2018-as globális megállapodására,

– tekintettel az ENSZ nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésével foglalkozó bizottságának a globális migráció kontextusában a nőkkel és lányokkal folytatott emberkereskedelemről szóló, 2020. november 20-án megjelent, 38. sz. általános ajánlására,

– tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének „Jelentés a ciprusi helyzetről (közelmúltbeli politikai fejlemények)” című, 1994. december 15-i jelentésére,

– tekintettel az Európa Tanács a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló, 2011. május 11-i egyezményére,

– tekintettel Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságának (FEMM bizottság) 2025. május 26. és 28. között Nicosiában (Ciprus) tett kiküldetésére és az azt követő kiküldetési jelentésre,

– tekintettel eljárási szabályzata 167. cikkének (2) bekezdésére,

– tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel 1974. július 20-án török fegyveres erők megszállták a Ciprusi Köztársaságot, és annak ellenére, hogy az ENSZ közvetítésével 1974. július 22-én tűzszünetet hirdettek ki az ENSZ Biztonsági Tanácsának 353 (1974) sz. határozata alapján, 1974. augusztus 14-én egy második nagyszabású offenzívát indítottak e tűzszünet nyilvánvaló megsértésével, ezáltal megszilárdítva illegális megszállásukat, és kiterjesztve azt a Ciprusi Köztársaság területének mintegy 36%-ára, erőszakkal kitelepítve a polgári lakosság nagy részét, és széles körű jogsértéseket és atrocitásokat elkövetve a polgári lakossággal, köztük nőkkel és lányokkal szemben;

B. mivel az 1974. évi török invázió eredményeként létrejött és Törökország fennhatósága alatt álló megszálló rezsim jogellenes és nemzetközileg nem elismert; mivel a nemi alapú erőszak elkövetői

túlnyomórészt a török fegyveres erők tagjai voltak, akik a jelentések szerint tisztjeik irányítása és/vagy védelme alatt jártak el;

C. mivel az 1974. évi ciprusi török katonai invázió nőkre és lányokra gyakorolt következményeit már régóta figyelmen kívül hagyják, és a ciprusi nők erőszakkal és kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos tapasztalatai továbbra is a legkevésbé elismertek közé tartoznak, és gyakran kizárják őket a hivatalos történelmi, jogi és intézményi elismerésből;

D. mivel az 1974-es események és azok következményei által, valamint a közösségek közötti erőszakkal összefüggésben okozott korábbi szenvedés Ciprus valamennyi közösségéből származó nőket és lányokat érintett, beleértve a ciprusi görög, a ciprusi török, a maronita, az örmény és a latin nőket, és az erőszakkal, lakóhelyelhagyással, veszteséggel és traumával kapcsolatos tapasztalataik egyenlő elismerést, méltóságot és támogatást érdemelnek;

E. mivel a Ciprusi Köztársaság továbbra is az egyetlen olyan uniós tagállam, amely területének egy részét egy harmadik ország illegális katonai megszállás alatt tartja, ami hosszú távú következményekkel jár valamennyi ciprusi polgárra, különösen a nőkre és lányokra, valamint az EU-ra nézve;

F. mivel alapvető fontosságú a szigeten a török katonai erők által elkövetett szisztematikus, szervezett és nagyszabású nemi alapú erőszak, valamint a félkatonai szélsőséges elkövetők által elkövetett nemi alapú erőszak elismerése;

G. mivel a török fegyveres erők szisztematikusan és bevett gyakorlatként emberi életeket oltottak ki valamennyi ciprusi közösségben, többek között civilek válogatás nélküli meggyilkolása révén, és személyeket, köztük a legkülönbözőbb életkorú nőket kínzásnak, valamint embertelen és megalázó bánásmódnak vetettek alá;

H. mivel a nőket aránytalanul sújtja a konfliktusokkal kapcsolatos és az azokat követő erőszak, amelynek hatása többféle formát ölt, mint például a szexuális erőszak, a kényszerű lakóhelyelhagyás, a kényszer- és kötelező munka, a szexuális kizsákmányolás formái, a gazdasági összeomlás, valamint a fizikai és pszichológiai trauma; mivel az ebből eredő károk gyakran évtizedekig fennállnak az erőszakos cselekmények hivatalos végét követően, aláásva a nők gazdasági függetlenségét, testi autonómiáját és politikai részvételét;

I. mivel számos túlélő kénytelen volt kivándorolni a megbélyegzés elkerülése és a poszttraumás stressz kezelése érdekében, és meghatározatlan számú öngyilkossági esetről vagy öngyilkossági kísérletről számoltak be; mivel a probléma továbbra is nagyrészt

tabu, annak ellenére, hogy a közelmúltban több túlélő nyilvános – többek között anonim – tanúvallomást tett;

J. mivel a polgári lakosság ellen elkövetett szexuális kényszerítést és szexuális erőszakot továbbra is széles körben és szándékosan háborús fegyverként alkalmazzák politikai vagy katonai előnyszerzés céljából; mivel a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakot kínzási módszerként is alkalmazzák, sőt „hadizsákmánynak” is tekintik; mivel a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak fegyver és pusztítási taktika is lehet; mivel a szexuális erőszak a nemzetközi emberi jogi normák szerint mind háborúban, mind békeidőben bűncselekménynek minősül;

K. mivel a szexuális kényszerítés gyakori büntetlensége hozzájárul a nemi erőszak kultúrájához;

L. mivel a FEMM bizottság ciprusi kiküldetése során megemlítették, hogy a görög ortodox egyház mint társadalmi szereplő folyamatosan aktív, és hozzájárul a kulturális identitás és a párbeszéd megőrzéséhez a Cipruson fennálló helyzettel összefüggésben, a sziget megszállásához vezető 1974. évi eseményeket követően; mivel a misszióval összefüggésben felmerült, hogy az egyház képes arra, hogy érzékenyen és pragmatizmussal reagáljon az akut társadalmi zavargások idején, és e tekintetben elkötelezett a nemek közötti egyenlőség előmozdítása mellett;

M. mivel sürgősen foglalkozni kell a ciprusi nők hosszú távú traumájával, tapasztalataival és szenvedésével, és áldozatközpontú tanácsadást és kifejezetten e célból kialakított támogató szolgáltatásokat kell bevezetni személyes, társadalmi és gazdasági szerepvállalásuk előmozdítása érdekében; megjegyzi, hogy ennek során tiszteletben kell tartani az autonómiát és a titoktartást, és tágabb értelemben a lehető legnagyobb mértékben tiszteletben kell tartani az emberi méltóságot, beleértve a pszichológiai méltóságot is;

N. mivel a szexuális erőszak ciprusi áldozatainak tényleges száma továbbra sem ismert, és a becslések jelentősen eltérnek egymástól, és a FEMM bizottság küldöttsége 700 és 1 500 közötti számról számolt be; mivel ez a bizonytalanság akadályozza a jóvátételi és kompenzációs folyamatokat; mivel a ciprusi szexuális erőszak túlélői gyakran nem tesznek bejelentést azokról a cselekményekről, amelyeket trauma, megbélyegzés, félelem, szégyen, valamint az intézményi támogatás és a biztonságos és megbízható jelentéstételi mechanizmus hiánya miatt szenvedtek el; mivel ez súlyosbította a hosszú távú pszichológiai, társadalmi és gazdasági következményeket;

O. mivel az áldozatok között a legkülönbözőbb életkorú nők voltak, a fiatal lányoktól és tizenévesektől kezdve a fiatal nőkig, a középkorú anyákig és az idősebb nőkig, sőt fiúk, apák és férfiak is;

P. mivel 1974-ben a szexuális kényszerítést és a szexuális erőszak egyéb formáit már betiltotta a nemzetközi humanitárius jog, többek között a IV. genfi egyezmény 27. cikke, amely előírja, hogy a nőket különleges védelemben kell részesíteni a szexuális kényszerítéssel és a bántalmazás bármely formájával szemben;

Q. mivel a FEMM bizottság 2025. májusi ciprusi kiküldetése kiemelte, hogy sürgősen el kell ismerni az invázió és a folyamatban lévő megszállás nőkre és lányokra gyakorolt hatását, többek között a túlélők méltósága és az igazságtétel szempontjából;

R. mivel a nemek közötti egyenlőség, az emberi méltóság tiszteletben tartása és az alapvető jogok védelme alapvető uniós értékek, amelyeket következetesen tiszteletben kell tartani, többek között az uniós polgárokat érintő múltbeli bűncselekmények tekintetében is;

1. a lehető leghatározottabban elítéli a Török Köztársaság katonai inváziójá t és a Ciprusi Köztársaság folytatódó jogellenes megszállását, amely immár 52. éve tart, mivel ez súlyosan sérti a nemzetközi jogot, és akadályozza a békét, a stabilitást és az EU és Törökország közötti kapcsolatokat; határozottan elítéli az invázió ciprusi nőkre és lányokra gyakorolt súlyos és tartós következményeit, beleértve a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakot és a szexuális kizsákmányolás egyéb formáit, a kényszerű lakóhelyelhagyást, a családok szétválasztását, valamint a nemzetközi humanitárius és emberi jogi jogszabályok egyéb, a nőket és lányokat aránytalanul érintő megsértését, továbbá az elszenvedett hosszú távú társadalmi, gazdasági és pszichológiai károkat;

2. hangsúlyozza, hogy a Török Köztársaság a nemzetközi jog értelmében továbbra is felelősséggel tartozik az 1974. évi invázió során és azt követően elkövetett jogsértésekért, amelyek magukban foglalják a genfi egyezmények súlyos megsértését, és emlékeztet arra, hogy ez a felelősség magában foglalja annak biztosítását, hogy az áldozatok teljes körű jóvátételben részesüljenek, beleértve a kárpótlást, a rehabilitációt, az elégtételt és a megismétlődés megakadályozásának garanciáit; kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak hatékony jóvátételt a nemi alapú erőszak, többek között a szexuális erőszak valamennyi áldozata számára; emlékeztet arra, hogy az elszenvedett kár elismerése érdekében az ilyen jóvátételnek megfelelőnek, azonnalinak és holisztikusnak kell lennie;

3. sürgeti a Ciprus újraegyesítéséről szóló tárgyalásoknak az ENSZ-főtitkár égisze alatti, mihamarabbi újraindítását, hangsúlyozva, hogy arról a pontról kell folytatni e tárgyalásokat, ahol 2017-ben Crans-Montanában megszakadtak; határozottan megerősíti azon véleményét, hogy a ciprusi kérdés egyetlen megoldása az ENSZ régóra fennálló és elfogadott keretén és az uniós vívmányokon belüli méltányos, átfogó, életképes és demokratikus rendezés, amely egy politikai egyenlőséggel rendelkező, két közösségből és két zónából

álló föderáción alapul, az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa releváns határozatainak megfelelően;

4. teljes mértékben elismeri az invázió és a megszállás ciprusi nőkre és lányokra gyakorolt mélyreható és többdimenziós hatását, akiknek bátorsága, ereje és szenvedése túl gyakran maradt láthatatlan, bejelentetlen, és nemzeti, európai és nemzetközi szinten kellőképpen el nem ismert; hangsúlyozza, hogy a ciprusi nők és lányok az ellenállás, a szolidaritás és a békeépítés kulcsszereplői is voltak, és kéri, hogy vezető szerepüket minden vonatkozó szakpolitikában ismerjék el és támogassák; kijelenti, hogy a sziget jövőjével kapcsolatos valamennyi politikai folyamatba teljes mértékben be kell vonni a nőket, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325 (2000). sz. határozatával;

5. felszólítja Törökországot, hogy vonja ki csapatait Ciprusról, és tartózkodjon minden olyan egyoldalú fellépéstől, amely megszilárdítaná a sziget állandó megszállását, és tartózkodjon a demográfiai egyensúlyt megváltoztató intézkedésektől;

6. elismeri az inváziót és a folyamatban lévő megszállásból eredő kényszerű lakóhelyelhagyás következményeit, beleértve a belső lakóhelyelhagyást is, valamint annak az aránytalanul érintett első, második és harmadik generációs ciprusiakra, különösen a nőkre és lányokra gyakorolt tartós hatását; kiemeli, hogy sokan megtapasztalták az otthonok, a közösségi hálózatok és a kulturális folytonosság elvesztését, a generációkon átívelő traumákat, az identitás széttöredezettségét, a lakóhelyelhagyás és a oda nem tartozás tartós érzését, amit tovább súlyosbítanak a nemek közötti egyenlőtlenségek és a nőkre nehezedő sajátos társadalmi elvárások; hangsúlyozza, hogy mindezt az áldozatokat és túlélőket célzó pszichoszociális támogatási politikák révén kell kezelni;

7. elismeri, hogy a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak hosszú távú másodlagos társadalmi és gazdasági következményekkel jár, beleértve a szegénységet, a kirekesztést és a megbélyegzést, és felhívja a Tanácsot annak biztosítására, hogy ezeket a hatásokat teljes mértékben értékeljék és tükrözzék a nemzeti szinten elfogadott jóvátételi intézkedésekben;

8. elismeri, hogy az invázió során és azt követően megerőszakolt nők és lányok többsége hozzáférhetett a szexuális és reproduktív egészségügyi szolgáltatásokhoz, különösen az abortuszhoz a ciprusi kórházakban és a brit bázisokon, annak ellenére, hogy az abortusz akkor bűncselekménynek számított;

9. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a szexuális kényszerítés túlélői hozzáférjenek a szexuális és reproduktív egészséggel és jogokkal kapcsolatos szolgáltatások teljes köréhez, különösen a sürgősségi fogamzásgátláshoz, az expozíciót követő

profilaxishoz, a szexuális úton terjedő fertőzések kezeléséhez és megelőzéséhez, beleértve a HIV- és HPV-teszteket, a biztonságos és legális abortuszt és az anyák szülést követő ellátását, a szexuális kényszerítés klinikai kezelésének részeként;

10. elismerését fejezi ki annak a 22 uniós tagállamnak, amely ratifikálta az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (isztambuli egyezmény); felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot olyan jogszabályra, amely az isztambuli egyezmény 36. cikkével összhangban létrehozza a szexuális kényszerítés uniós szintű fogalommeghatározását, amely a szexuális kényszerítést az önkéntes, tájékoztatáson alapuló és visszavonható beleegyezés hiányaként határozza meg; felhívja a tagállamokat, hogy kezdjék el a jogszabályok módosítását annak érdekében, hogy a szexuális kényszerítés nemzeti jogszabályaikban szereplő fogalommeghatározása összhangba kerüljön az isztambuli egyezmény 36. cikkével;

11. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa Ciprust a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó bűncselekmények – többek között a szexuális erőszak – teljes körének meghatározására és az áldozatok számának megállapítására, az adatok gyűjtésére és a tanúvallomások biztonságos dokumentálására irányuló erőfeszítések folytatásában, ezáltal biztosítva a túlélők és adott esetben leszármazottaik megfelelő hivatalos elismerését, a számukra nyújtott jogorvoslatot és jóvátételt, a történelmi tudatosság előmozdítását, valamint azt, hogy megerősített nemzeti cselekvési terv révén támogató szolgáltatásokat nyújtsanak a túlélők számára;

12. elismeri az a ciprusi kezdeményezést, hogy Nicosiában építsenek emlékművet a szexuális erőszak női áldozatainak, amely a kollektív emlékezetnek és elismerésnek szentelt helyszínként szolgál; úgy véli, hogy az emlékmű látható és jelentős helyen történő elhelyezése hozzá fog járulni az áldozatok traumájának és szenvedésének elismeréséhez;

13. ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyekben akár fegyveres konfliktusok során, akár önkényuralmi rendszerek alatt széles körben megsértették az emberi jogokat, hogy haladéktalanul foglalkozzanak az áldozatok és túlélők által elszenvedett szexuális és nemi alapú erőszak kérdésével, törjék meg a hallgatást, ösztönözzék a tanúvallomásokat hivatalos vizsgálatok révén, és indítsanak az emlékezésre irányuló kezdeményezéseket, amelyek keretében kifejezetten elismerik és dokumentálják a nők és lányok ellen elkövetett jogsértéseket, beleértve a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakot, a kényszerű lakóhelyelhagyást és a nemi alapú üldöztetést, a bűncselekmények hivatalos elismerése és a kártérítés lehetőségének megnyitása érdekében; hangsúlyozza, hogy az ilyen kezdeményezéseknek az igazságszolgáltatási folyamatok

szerves részét kell képezniük, amelyek célja a történelmi elhallgattatás megkérdőjelezése, a megbélyegzés megszüntetése, valamint a nők autonómiájának, integritásának, cselekvőképességének és méltóságának megerősítése;

14. felhívja az ENSZ főtitkárát, aki rendszeresen éves jelentéseket készít a konfliktusövezetekben elkövetett szexuális erőszakról, hogy vizsgálja meg a Cipruson elkövetett atrocitásokat dokumentáló releváns ENSZ-archívumokat és egyéb forrásokat;

15. üdvözli a Cipruson a túlélők elismerése és az összes közösség által elszenvedett múltbeli igazságtalanságok kezelése érdekében nemzeti szinten tett erőfeszítéseket; felhívja a tagállamokat, hogy az áldozatok jogairól szóló irányelvvel összhangban hozzanak létre kártérítési mechanizmusokat a szexuális erőszak áldozatai és túlélői számára; hangsúlyozza, hogy az áldozatok jogairól szóló irányelv 16. cikke kimondja, hogy az elkövetőnek kártérítést kell fizetnie;

16. felszólítja Törökországot, hogy nyújtson hatékony kártérítést az 1974. évi invázió során és azt követően elkövetett, konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak és egyéb súlyos jogsértések áldozatainak és túlélőinek;

17. ösztönzi a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakkal és annak hosszú távú következményeivel kapcsolatos uniós szintű figyelemfelkeltést a tabuk felszámolása, a megbélyegzés elleni küzdelem és a túlélők jelentkezésének lehetővé tétele érdekében;

18. támogatja egy magas szintű nyilvános meghallgatás megszervezését a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakot világszerte és különösen Cipruson túlélő személyek, a nőjogi szervezetek és békeépítők, a nemzetközi büntetőjog szakértői és a civil társadalom képviselői részvételével annak érdekében, hogy hivatalosan elismerjék tanúvallomásaikat és tapasztalataikat az EU intézményi keretében, és megmutassák az 1974-es török invázió súlyosságát;

19. hangsúlyozza, hogy Cipruson erősebb jogi keretekre és áldozatközpontú igazságszolgáltatási mechanizmusokra van szükség a számtalan nő ellen irányuló, konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak megfelelő kezelése és az áldozatok igazságszolgáltatási követeléseire adott megfelelő válaszok garantálása érdekében;

20. határozottan elítéli a szexuális erőszak háborús fegyverként való alkalmazását, amely súlyosan sérti a genfi egyezményeket, és felszólítja a Bizottságot, hogy hívja fel a figyelmet erre a kérdésre azáltal, hogy megvizsgálja a ciprusi konfliktus tapasztalatait annak érdekében, hogy megelőzzék a további erőszakot, és új konfliktusok kitörése esetén lépéseket tegyenek; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy továbbra is mozdítsa elő az elszámoltathatóságot és támogassa azokat a kezdeményezéseket, beleértve a célzott pénzügyi

mechanizmusokat is, amelyek tiszteletben tartják az áldozatok és családjaik jogait, mozdítsa elő az emlékezést és a nemek közötti egyenlőséget az EU-n belül, és könnyítse meg az áldozatok társadalmi visszailleszkedését;

21. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg az eltűnt személyekkel foglalkozó ciprusi bizottságnak nyújtott pénzügyi támogatását annak érdekében, hogy az teljes mértékben teljesíteni tudja az eltűnt személyek maradványainak exhumálására, azonosítására és hozzátartozóiknak – köztük a háború konkrét hatásán kívül továbbra is súlyos pszichológiai nehézségekkel küzdő ciprusi nőknek – való visszaszolgáltatására irányuló küldetését; hangsúlyozza azonban, hogy a pénzügyi támogatás önmagában nem elegendő, tekintettel a teljes körű együttműködés folyamatos hiányára, a katonai területekhez és archívumokhoz való korlátozott hozzáférésre, valamint Törökország és a Ciprus északi részén működő illegális szeparatista entitás általi akadályozásra, ami jelentősen gátolja az eltűnt személyekkel foglalkozó ciprusi bizottság humanitárius megbízatásának hatékony működését és időben történő teljesítését;

22. felszólítja Törökországot, hogy biztosítson teljes körű és korlátlan hozzáférést az 1974. évi invázióval és annak következményeivel kapcsolatos valamennyi releváns hivatalos nyilvántartáshoz, és teljes mértékben működjön együtt a nemzetközi hatóságokkal és a Ciprusi Köztársasággal a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak, az erőszakos eltüntetések és a nemzetközi humanitárius jog egyéb súlyos megsértései tekintetében;

23. megerősíti, hogy az EU-nak nemcsak politikai, hanem erkölcsi és jogi kötelezettsége is, hogy fenntartsa valamennyi uniós polgár méltóságát, jogait és történelmi emlékezetét, beleértve a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó erőszakot elszenvedő ciprusi nőket és férfiakat is, és hangsúlyozza, hogy tartós szerepvállalásra és elvi alapokon nyugvó fellépésre van szükség az ilyen súlyos jogsértések kezelése terén, hogy biztosítsák az összhangot az EU nemek közötti egyenlőségre és emberi jogokra vonatkozó külső kötelezettségvállalásaival;

24. megerősített és tartós uniós pénzügyi és technikai támogatást kér a ciprusi áldozatközpontú szolgáltatásokhoz, beleértve a traumatudatos és a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő szaktanácsadást, a hosszú távú pszichoszociális segítségnyújtást és a generációkon átívelő gyógyítási programokat, amelyeket kifejezetten a túlélőkre és családjaikra szabnak, és amelyeket képzett és szakosodott személyzet nyújt a másodlagos viktimizáció megelőzése érdekében;

25. támogatja az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325 (2000). számú határozatának Ciprus általi teljes körű végrehajtását, különösen egy megerősített és átfogóbb

nemzeti cselekvési terv elfogadása révén, és felszólít arra, hogy vonjanak be több nőt a békeépítési folyamatokba;

26. felszólít az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményének teljes körű betartására, különös tekintettel a szexuális erőszak áldozatainak támogatására és a kellő gondosságra az ilyen erőszakos cselekmények megelőzése, kivizsgálása, büntetése és az azzal kapcsolatos jóvátétel során;

27. elismerését fejezi ki a ciprusi civil társadalmi szervezetek és két közösségből összeállított csoportok nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos munkájáért, beleértve az alulról szerveződő civil társadalmi kezdeményezéseket, különösen a nők által vezetett kezdeményezéseket, és elismerését fejezi ki a bizalom, a megbékélés és a párbeszéd előmozdításában betöltött szerepükért; ösztönzi a bevált gyakorlatok cseréjét Ciprus és a nők jogainak megsértése terén tapasztalattal rendelkező más országok között; sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza az együttműködést a ciprusi civil társadalommal, az áldozatok egyesületeivel és az igazságkeresési és megbékélési erőfeszítésekben részt vevő érintett nemzetközi szervekkel, többek között megfelelő uniós finanszírozás biztosítása révén;

28. megerősíti, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának Ciprusra vonatkozó határozatai kötelező jellegűek;

29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak és az az ENSZ főtitkárának, és kéri török nyelvre való lefordítását és továbbítását a Török Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.